

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1926 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i utsökningslagen.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 173, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Olsson* i Golvasta hemställt, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning och för riksdagen framlägga förslag om de ändringar i utsökningslagen, som finnas vara behöfliga för att förhindra att utmätning verkställs på sådant sätt, att gäldenären åsamkas onödiga förluster.

Till stöd för sin hemställan har motionären framhållit, att egendom ofta utmätes i allt för stor omfattning i förhållande till det belopp, utmätningen avser. Motionären har ifrågasatt meddelande av uttryckliga föreskrifter därom, att utmätningens mannen ej borde utmäta mera av gäldenärens egendom än vad som skäligen kunde anses nödvändigt, samt i samband därmed vissa ändrade bestämmelser beträffande den ordning, i vilken gäldenärens tillgångar skola tagas i mät.

Det ligger i sakens natur, att utmätning ej skall ske i större omfattning än som betingas av gäldens storlek och exekutionskostnaderna. Redan på grund härav synes det mindre lämpligt att giva uttryckliga föreskrifter av det innehåll, motionären i detta avseende föreslagit. För övrigt må erinras, att utmätningens omfattning är beroende å värdet av egendomen och att en värdering därav ej sällan är vansklig. Vidare må framhållas, att, då vid en tvångsrealisation sällan kan uppnås ett pris, motsvarande egendomens verkliga värde, det ofta blir nödvändigt att utmäta egendom i relativt stor omfattning.

Vad härefter angår den ordning, i vilken gäldenärens tillgångar skola tagas i mät, återfinnas nu gällande bestämmelser härom väsentligen i 62—64 §§ utsökningslagen. De innehålla i huvudsak följande: I första

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 9 saml. 1 avd. 17 häft. (Nr 21.) 1

Utskottet.

hand är gäldenärens och borgenärens överenskommelse angående vilken egendom, som skall utmätas, avgörande, men då borgenären i regel ej är tillstädes vid förrättningen, har denna bestämmelse jämförelsevis ringa betydelse. Är sådan överenskommelse ej träffad, skall utmätning ske i följande ordning: 1) lösören (sådana obligationer eller andra värdepapper, vilka med lätthet kunna i penningar förvandlas, anses lika med lösören), 2) fordran eller annan rättighet, som kan överlätas, och 3) fast egendom. Inom alla tre klasserna av egendom gäller den regeln, att, om gäldenären uppger viss egendom till utmätning, denna egendom företrädesvis skall tagas i mät, där sådant lämpligen samt utan förfång för borgenär kan ske. Däremot kan gäldenären ej ensidigt ändra den föreskrivna ordningen, utan hans rätt att till utmätning uppgiva viss egendom är begränsad till egendom inom varje klass. Motionären ifrågasätter nu följande ordning för egendoms utmätande: 1) penningar vare sig de inestå å bankräkning eller ej, 2) sådana obligationer eller andra värdepapper, vilka med lätthet och till allmänt känd kurs kunna i penningar förvandlas, 3) sådan fordran eller annan rättighet av natur att kunna överlätas, vars värde utan större svårighet kan bedömas, 4) lösören, 5) annan fordran eller annan rättighet, som kan överlätas, än vad förut sagts, och 6) fast egendom. Detta motionärens förslag innebär huvudsakligen en längre gående klassificering av gäldenärs tillgångar än den nu stadgade samt inom denna utvidgade klassificering en rubbning av nu gällande ordning kategorierna emellan i så måtto, att »sådan fordran eller annan rättighet av natur att kunna överlätas, vars värde utan större svårighet kan bedömas,» sättes före lösören. Utskottet vill ifrågasätta, om icke den sålunda föreslagna ändringen skulle göra utmätningförfarandet väl invecklat. Mot förslaget må vidare erinras, att den därmed avsedda ordning, i vilken egendom skulle gå i mät, redan enligt gällande lag i ganska stor utsträckning kan förverkligas. Sålunda kunna penningar, vare sig de inestå å bankräkning eller ej, samt sådana obligationer eller andra värdepapper, vilka med lätthet kunna i penningar förvandlas, tagas i anspråk före varje annan egendom. Finnas både penningar och värdepapper att tillgå, lär det vara naturligtast, att de förra utmätas före de senare. Och de av motionären under föreslagna grupp 3) upptagna fordringar och rättigheter torde efter överenskommelse med borgenären kunna utmätas före lösören. Enligt utskottets mening synas sålunda skäl icke föreligga till ändring av den ordning, i vilken gäldenärs tillgångar skola tagas i mät.

Det vill förefalla utskottet, som om de missförhållanden, motionären närmast haft för ögonen, snarast skulle hänföra sig till realisationsförfarandet. Även om det kan ifrågasättas, huruvida nu gällande bestämmelser angående realisation av utmätt egendom i allo äro tillfredsställande, har utskottet dock icke ansett sig i förevarande sammanhang böra ingå å denna, i motionen icke berörda fråga.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 mars 1926.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Klefbeck, Edw. Larson, Lyberg**), *Tjällgren* och *Sandegård**);

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *Leo, Nilsson* i Antnäs, *Johansson* i Brånalt, *Carlson* i Mölndal, *Olsson* i Rimforsa och *Christenson* i Södertälje.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.